

BALATON

A BALATONI
SZÖVETSÉG
HIVATALOS
ÉRTESÍTŐJE

TARTALOM: Szemle. — A tihanyi félsziget pliocén-korú képződményei. — Két balatoni vers. — A Balaton körül. — Hivatalos értesítések. — Hirdetések.

SZEMLE

A Balaton nyara. — Az élelmezés. — Ünnepek.

NEM MONDHATJUK rossznak az idei nyarat, ha nem is a legjobb. A kivételes esztendőnek a kivételes fürdőidénye. Sok családot ugyan nem találunk, akik máskor mindig itt voltak, ámde sok családot látunk, akiket máskor ezen a vidéken hiában kerestünk volna. Nem tudjuk, hogy ezek az új látogatók meg fogják-e szeretni oly mértékben a Balatont, hogy ismételten felkeressék? Lesz-e ennek a kincsés tónak akkora varázseréje, hogy megfogja, lekösse őket? Ám abban egészen bizonyosak vagyunk, hogy azokat a családokat, akiket ennek a nehéz esztendőnek

a nehéz viszonyai tartanak távol tőlünk, majd újból viszontlátjuk.

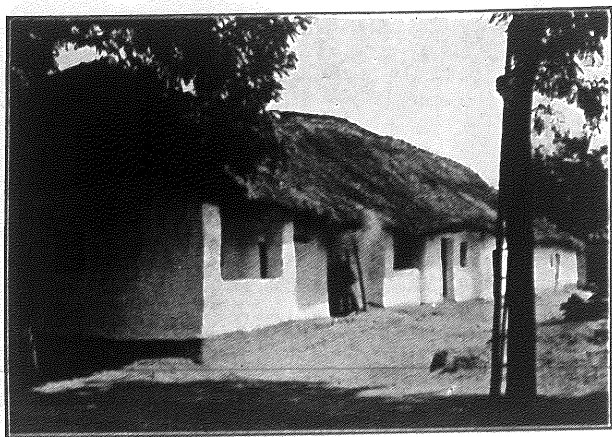
Egyik-másik fürdünk az idegi látogatottság miatt a legkevésbé sem panaszkodhatik. Több a vendégje, mint bármikor! Van azonban néhány, melyeknek nem lehet okuk a dícsézésre. De ezek sem csüggednek, hanem biznak a jövőben és hogy a kilátástalan esztendők után következők begyógyítják majd az ütött sebeket.

*

A Balatoni Szövetség nagy feladatot vállalt magára, amikor az élelmezés nehéz kérdését igyekezett rendbe hozni és oda hatni, hogy a káros kinövéseket eltávolítsák. A legszélesebb körű munkálkodást fejtette ki, hogy a fürdők

Keszthely: Holdas-éj a Balatonon. — Jakab Lajos prem. kanonok felvétele.

Balatonlelle: Régi ház (füstös konyhával). — Ifj. Kaiser Alfréd felvétele.

élelmezése zavartalan legyen. Megállapítható, hogy a termelő és fogyasztó közötti viszony élénk módon erősödött és van rá remény, hogy még inkább erősödni fog. A szövetség igazgatóválasztmánya határozottsággal nyilatkozott arra nézve, hogy az élelmiszer ellátást az összes tényezők bevonásával okvetlen rendezni kell, ha a jövőben kellemetlen meglepetéseknek a fürdőket kiténni nem akarjuk. Nagyon valószínű, hogy rövidesen óriási mértékben fordul a figyelem a Balaton, mint fürdő és üdülőhely felé, tehát szükséges lesz gondoskodni olyan intézményekről, melyeknél a kellő tudás, szakértelem és beállítás biztosítani tudják a balatoni fürdővidék jutányos áron való tökéletes élelmezését. Szervezkedés nélkül ez nem megy, de hisszük, hogy közönségünk a tapasztaltakon okulva, most már szervezkedni lesz hajlandó azokban az irányokban, melyeket az okosság és a célszerűség megkövetelnek.

★

A nemes törekvéseket elősegítő ünnepélyek a Balaton fürdőiből ez évben sem hiányoznak. Csak más a jelleg és más a forma! Azelőtt a legkülönbözőbb célok szolgálatába állították a jótékonyág gyakorlását, ebben az esztendőben azonban, mintha csak valamennyi fürdő összebeszélte volna, az ünnepélyek jövedelme kizárólag egy célt szolgál. Minden jövedelem a Vöröskereszt intézményeké, tehát a társadalom, amikor összejöveteleket tart a Balaton mentén, egy gondolat kapcsolja össze nagy fürdővidékünket, hogy igyekezzen enyhíteni azokat a bajokat, amiket az események ütöttek. A balatoni katonai üdülőtelepeket gondozó bizottság is tervezi, előkelő művészek bevonásával, jótékony célú ünnepélyek megtartását, hogy minél jelentékenyebb módon gondoskodhassék azokról a szükségletekről, amelyek nemes tevékenysége keretében felmerülnek.

A tihanyi félsziget pliocén-korú képződményei.*

TIHANY félszigetét a zalai Balatonfelvidék aszófői aljától mélyen fekvő, egy kilométernyi terjedelmű mocsaras síkság választja el, délről pedig a másfél kilométernyi szélességű Szántód-Tihany révközi szoros II. m. mély vize szakítja le a somogyi halmoktól.

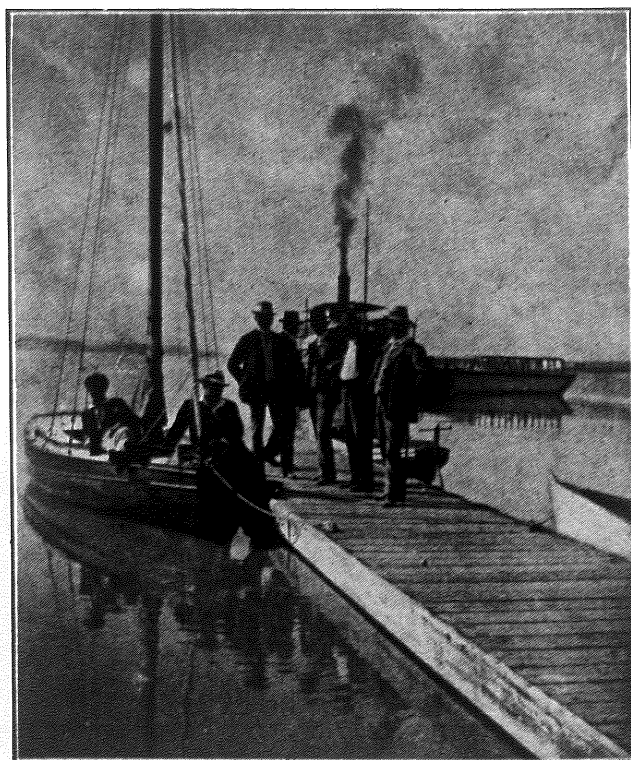
A Balatonnak legérdekesebb, legbájosabb pontja kétségkívül a tihanyi félsziget, a melynek belseje az ő két sajátságos lefolyás nélküli medenczével, hepehupás térszínével, gejzir eredésű forráskupjával a Balaton környék egyéb részeinek morfológiájától élesen elüt és ezért megérdemli a körülmenyes leírást.

A Balatonfüred felett emelkedő Tamáshegy tetejéről a félszigetet egészen beláthatni. A Tamáshegyről nyiló bájos látkép közepén Tihany a tónak nyugati hosszabbik részét csaknem egészen elválasztani látszik keleti egy harmadától.

Tihany félsziget morfológiájáról egy 1:20.000 mértékű rétegvonalas térkép, a mely a munka végéhez van csatolva, egy szövegközötti geológiai térkép és több szövegközötti szelvény ad megvilágítást.

Ezekből látható, hogy a félsziget domborzata nagyon tagolt és arculatát a félsziget peremén felhalmozódott erupciós bazalttufa, közepén pedig a temérdek gejzir-forráskup, édesvízi mészkő, megkovatufa uralja. A félsziget tőfelőli magas partfalainak aljában, úgyszintén a belsejében lévő lefolyástalan mélyedések a Külső- és a Belső-tó (másként Búdostó és Kis-Balaton) medenczéinek kerületén

* «A Balaton környékének geológiai képződményei» című nagy munkából.

Révtülp: A csónakkikötő. - Tanczer József felvétele.

Révfülöp: Dr. Herczegh Mihály udv. tanácsos nyaralója.
Gotthard Zsiga felvétele.

is pannoniai-pontusi anyag, homok és homokkőrétegek vannak feltárva.

A félsziget belsejének két lefolyás nélküli tómedencéjéről szólunk legelőbb. Tulajdonképen a két tó egységes mélyedésben van, mert csak 10–12 m. magas hátság választja el őket.

A Külső-tó sík fenekét most körülbelül 1 km. területen nedvös rétek lepik el. A Belső-tó ősztől tavaszig tartalmaz vizet, nyaranta ismételten egészen kiszáradva láttam. 20 hektárnyi vízterületét nádas lepi el. Partjain magasabb vízállásnak nyomai is láthatók. Rendesen 0.50–0.60 méternél nem mélyebb a vize.

Mind a két tómedence hosszant tengelye északkelet-délkeleti irányú, a míg azonban a Külső-tó síkja szabálytalan piskóta alakú délkeleti egyenes partvonallal és északnyugati öblös parttal. Ekként a Balaton-tónak alakját utánozza, különösen a löszháttal, a mely közepétájt messzire benyulik északnyugat felől a tóba és annak 200–400 m. között járó szélességét 100 m.-re összeszorítja.

Mind a Külső-tó, mind a Belső-tó fenekén a vékony fekete mocsárföld alatt olyan anyagot furtam meg, a melyet pannoniai-pontusi rétegek agyagjától megkülönböztetni nem tudtam.

A két tó közötti széles hát talajából a szőlőművelés finomszemű, csillámos, meszes homokkővet vetett ki. Olyan kőzetet, a mely a pannoniai-pontusi rétegek mélyebb telepeiben a somogyi dombvidéken kőpadokból és lencséből szelvében ismeretes előttem. Szántód-pusztá és Zamárdi község közötti magas partokban hasonló t. sz. feletti magasságban bukkanik ki ez a homokkő, mint itt a félsziget közepén. A két tó mélyedést a Kiserdőtető 208 m. t. sz. feletti északkeleti-délkeleti irányú taraja választja el élesebben. A két közötti alacsony hátságtól délre a Birósűrű-tetőtől (177 m.) a Hosszú-hegyen át az Alsó-Szarkádpártig egy olyan magaslat tart, a mely a Kiserdőtető meghosszabbításába esik.

Ez a közel észak-déli irányú magaslat tekinthető a félsziget morfológiai tengelyéül, a melynek északi vége a Barátlakások szikláin van.

A míg a morfológiai tengelyen Tihany szélessége 2 és fél km., addig az északnyugat-délkeleti térszíni

tengelymentén kerekaszában 5 km.-nyi a félsziget átmérője. Az aszófői réten a 2 km. széles földszoros 1200 m. hosszúságban alacsony térszínnel választja el a félsziget magaslatait a Balatonfelvidék aljától.

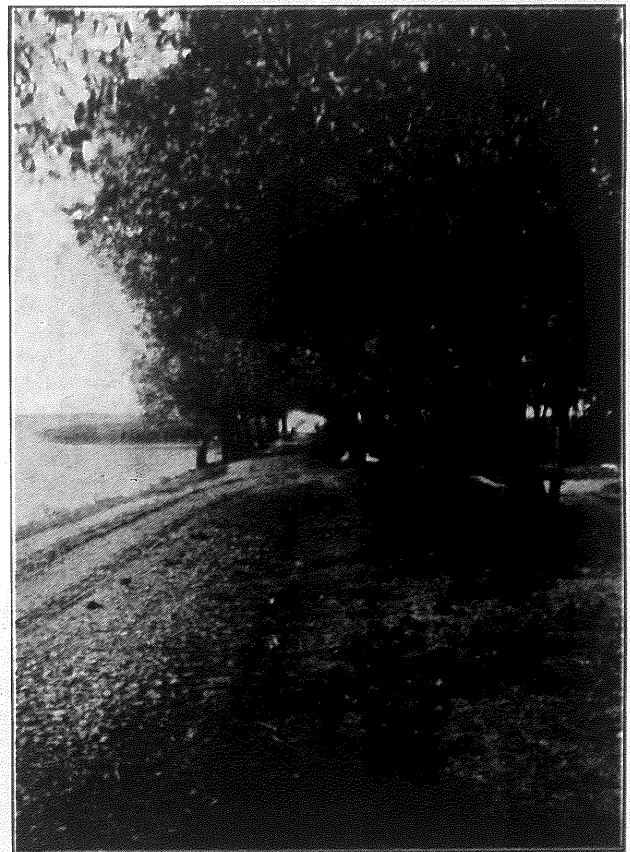
Az Óvár-Alsószarkád között levő magaslattal párvonalasan emelkedik a Külső-tó nyugati oldalán az Apátihegy (157 m.), a Büdöstó-oldal (227 m.) és a Csueshegy (235 m.) körülbelül 2 km. hosszú gerince a félsziget kulmináló magaslatával.

Északon a Diósi-dülő kelet-nyugati irányú magaslat (165 m.) rendetlenül elhelyezkedő meszes bazalttufa kupjaival, délen a Rátai-esáva és a Gurbicsatető (177 m.) bazalttufa és gejzír-kupjai kötik egybe a fent ecsetelt észak-déli irányú két gerinczet.

A középső gerincznek keleti és nyugati oldalán, a félsziget délnyugati partjáról egy-egy mély nyereg szolgál a Külső- és Belső-tó mélyedésébe 125 és 145 m. a t. sz. feletti magasságban.

Az Aszófő felől jövő országút az Apátihegy és a Diósitetők között körülbelül 135 m. t. sz. feletti magasságban alacsony nyergen át lép a Külső-tó medencéjébe, a melynek északi partját követve a Kiserdőtető és az Óvár magaslatai között egy második 175 m. t. sz. feletti hágón át a Belső-tó téknőjébe jut. Ennek a mélyedésnek északnyugati lejtőjén fekszik Tihany községe, a melynek házait a Balatonról schonnét sem lehet látni, csak a kolostor és temploma tűnnek fel már nagy távolságról is, minthogy a medencét szegélyező északi párkány magaslatán vannak.

A Külső-tó kerületén mindenütt bazalttufából állnak a magaslatok. Észak-déli és keleti-nyugati irányban rendetlenül elhelyezkedő erupciós kör-

Balatonkenese: Út a régi kikötőhöz. — Hochreiter Kázmér felv.

Badacsony: Szüts Béla nyaralója. — Kurzweil felvétele.

cökből ömlöttek itt szét a vulkáni tufa takarók. Különösen az Apátihegyen, a Büdöstó-otdalon, a Csucshegyen, valamint a Kiserdőtetőn és az Óvár déli oldalán látható a bazalttufarétegek lejtése a gerincek oldalain, a mint az ősi szabálytalan tarajon kétfelé lefolyó iszapos anyagból a lapilli-breccsás és meszes padok támadtak.

(Folytatjuk.)

Két balatoni vers.

I.

(Negyven évvel ezelőtt hallottam a somogyi par-
ton a következő népdalt; akkor nagy anakronizmus
volt, sokkal inkább illik a mai helyzetre.)

Vértől véres az egész Balaton:
Harczol az ánglus, most együtt a vasuton.
Százezer ágyú szól a harcz mezején,
Kedves hazám, miattad vérzek én.

Ha meghalok, el ne temessenek,
A rózsámnak levelet küldjenek!
Piros bársony legyen a koporsóm,
Barna kis lány legyen a siratóm!

II.

Nálunk is ismeri minden művelt ember — leg-
alább névről — Ralph Waldo Emersont, a kiváló
amerikai optimista filozófust (egyik munkája ma-
gyarul is megjelent az Akadémia könyvkiadóvá-
latában). A filozófusnak unokaöccse, Charles Emer-
son, 1873-ban Bécsben tanult, ott megismerkedett
egy rokonossal s nőül is vette. Azóta többször
huzamosabb ideig tartózkodott Magyarországon,
különösen Veszprémben és Balatonfüreden. Utolsó
ittlétekor, mintegy tíz évvel ezelőtt, lefordította
szép angol párverssel Czuczornak azt a disztikonját,
mely a füredi fürdő homlokzatát díszíti:

Lelked szép erejét a sors hullámai edzik:
E tó testednek nyújt vidor életerőt.

Az angol fordítása így hangzik:

Tempered by fate's wave-beats, of
thy soul are the beautiful powers:
Bodily strength for thy life's
happiness offers this lake.

Balatonfüredfürdő, 1915.
július 15.

Közli: *Simonyi Zsigmond.*

A Balaton körül.

Uj szövetségi tagok. A jú-
lius hó 24-én tartott igazgató-
választmányi ülésen a szövet-
ségi tagok sorába fölvételt
nyertek: alapító tagul *Grün-
hu' Fülöp* és *Fiai* nagykeres-
kedő cég Nagykanizsa. Ren-

des, illetve pártoló tagokul: *Mód* Lajos építész
Budapest, *Fogl* Emil, *Dénes* Lajos földbirtokos
Frey Kálmán, *Garamy* Sándor vállalkozó, *Jacob*
Gusztáv D. V. főfelügyelő, *Hollós* Oszkár igazgató
Budapest, dr. *Kelemen* Károly igazgató, *Dehény*
József tanár, *Kürthy* József adópénztáros Sümeg,
Gubicza Lajos tanító, *Nagy* Sándor tanár Veszprém,
Parragon hirdetési és kereskedelmi r. t. Budapest.
Kunszentmiklós—Dabas—Szabadszállási tkpt. r. t.
Kunszentmiklós.

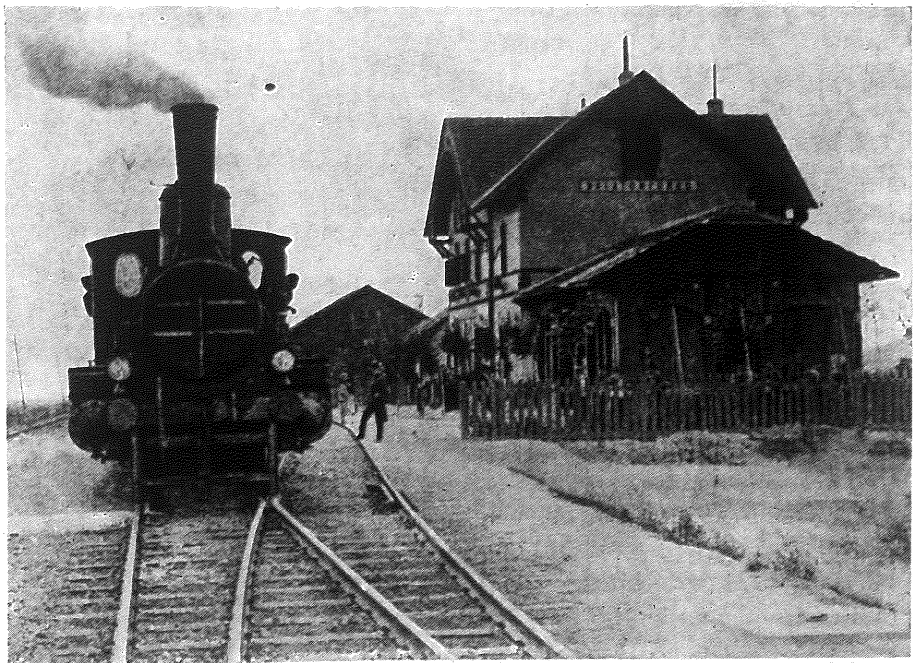
Választmányi ülésünk. A Balatoni Szövetség igaz-
gatóválasztmánya július hó 24-én Balatonfüred-
fürdőn ülést tartott. Az ülésen, mely *Óvári*
Ferencz dr., ügyvezető alelnök elnöklete mellett
folyt le, résztvettek: *Balás* Béla Zalavármegye fő-
ispánja, *Forgách* Károly gróf, *Malatinszky* Ferencz,
Virusz Vincze, *Horváth* Mihály földbirtokosok, K.
Nagy Dezső kir. főmérnök, *Vaszary* Ernő, *Molnár*
Antal, *Nánay* Sándor, *Fejér* István igazgatók, *Mé-
szöly* Gyula nyugalmazott járásbíró, *Lazsánszky* Béla
gőzhajózási titkár, *Cserveny* Ferencz vendéglős, *Sü-
megi* József dr. fürdőorvos, *Kőszeghy* József dr. és
Rosenberg Lajos dr. ügyvédek, továbbá a Szövetség
titkára. Az új tagok fölvétele után a köszönőiratok
bemutatása következett. A miniszteri leiratok kap-
csán bemutatásra került a kereskedelmi miniszter
leirata, melyben közli a Szövetséggel, hogy a bala-
toni menettérty jegyek ügyét csak későbbben fogja
elintézni. A nyári vonatok kérdését és a katonai
üdülők dolgában való előterjesztését helyesléssel
vették tudomásul. Az élelmezés dolgát tárgyaló
jelentés hosszabb vitára adott alkalmat és beigazo-
lást nyert, hogy a Szövetség ebben a kérdésben, bár
fárasztó és nagy, de kiválóan sikeres munkát vég-
zett. A Háztartás szövetkezet beállítása igen fon-
tos dolognak bizonyult és máris hatékony módon
munkál közre az egységáruk szabályozása dolgában.
A választmány elhatározta, hogy a Szövetség lépé-
seket indít meg egy nagy, állandó élelmiszerellátó
intézmény létesítésére, a mennyiben a Háztartás
szövetkezet jelenlegi működését fenntartani és to-
vábbfejleszteni nem szándékozna. Megállapodtak

abban, hogy a Szövetség közgyűlése augusztus 15-én Balatonföldváron lesz megtartva. Miután a Balaton mentén állandó a telefonzavar, a Szövetség lépéseket tett ennek megszüntetése érdekében. Elhatározták az a'apszabályok némi módosítását és hogy a badacsonyi turista-út megjavítása érdekében a Szövetség közreműködik. Elismeréssel volt a választmány *Balás Béla* zalai főispán iránt, a ki a balatoni kérdések tekintetében állandó jóindulatot tanúsít. Helyesléssel vették tudomásul, hogy a balatoni gyógyfürdők német ismertetője munkában van és legközelebb kikerül a nyomdából. Több apró kérdés megbeszélése után a választmányi ülés véget ért.

Az alapszabályok módosítása. Az igazgató-választmány javaslatot tesz a közgyűléshez, a mely szerint a hivatalból való választmányi tagok közé soroztassanak és ez az alapszabályokban kifejezésre jusson, a balatoni érdekeket képviselő kerületi kereskedelmi és iparkamarák, a vármegyei gazdasági egyesületek elnökei és ügyvezető titkárai, továbbá az illetékes gazdasági felügyelők. A Szövetség működési keretei a kívánalmakhoz képest folyton tágulnak és mindinkább válik szükségessé, hogy igyekezzünk a hivatkozott intézményekkel szorosabb kapcsolatot teremteni és fenntartani. A most folyó világesemények lezajlása után alkalmasint óriási mértékben növekszik meg az általános érdeklődés a Balaton iránt. Nagyobb intézmények, vállalatok fognak bizonyára életrekelni és az élmezőny kérdését is rendezniünk kell, a mely fontos ügyek keresztülvitelénél a hivatkozott intézmények jóakarató tanácsát, támogatását, segítségét soha nem nélkülözhetjük.

A katonai üdülők. A balatoni katonai üdülőtelepeket gondozó bizottság czimére ismét jelentékenyebb összegek érkeztek. Az adományokat a következőkben nyugtázzuk: gróf *Forgách Károly* Balatonfüred 790.78 K, báró *Dániel* Ernőné 133.55 K, báró *Sennyey Béla*, Bély 125 K, *Budapesti Kereskedelmi Testület*, *Vaszary* Ernő Balatonfüred 100—100 K, *Lakath János* Berhida 50 K, báró *Vay Elemér* Zsolna 40 K, *Kolozsvári Kereskedelmi Akadémia* 34 K, *Mocsonyi Sándorné* Budapest 30 K, *Csengerly Loránt* Budapest, özv. *Solymossy Ödönné* Nagylózs, *Pálma kaucsuk r.-t.* Budapest, *Gaszner József* Nagyesztergár 25—25 K, dr. *Vámossy Zoltán* Losonc 23 K, *Fábián Dénes* Kispest 21.30 K, *Papp Antal* Ungvár, *Olaszteleki Takarékpénztár* Bardócz, *Jégekár-felvételi Iroda* Budapest, dr. *Kenessey Béla* Kolozsvár, *Szentiványi Oszkár* Bélád, *Prónay József* Romhány, özv. *Petty Ferenczné* Királyhalma,

báró *Müller László* Budapest, *Magyar Czukörgyárosok Országos Szövetkezete*, *Nagy György* Nagybjom, *Braun és Fleischmann* Budapest, *Alfa Separator r.-t.* Budapest, *Egyedi Jenő* Budapest, *Rolffs és Társai* Budapest, *Lamm Mór* Budapest, *Hangya szövetkezet* Budapest, *Bagi Antal* Budapest, *Tihanyi Béla* Törökbálint, *Droppa Károly* és neje Szilasbáthás, *Reiner Miklós* Budapest 20—20 K, *Neuvirth János* Vörs 17 K, *Bacher Antal* Nagygyomba, *Brundl János* Budapest 15—15 K, *Fehér és Ghimessy* Budapest 14.60 K, *Baral Mihály* Budapest 12.40 K, *Ruster Béla* Budapest, *Mehnert Erni* Budapest, *Alsólendvavidéki Takarékpénztár*, gróf *Pálffy Béla* Vöröskő, *Nagy Ödön* Budapest, dr. *Nagy Emil* Budapest, báró *Ragályi-Balassa F.* Ragály, dr. *Perényi István* Budapest, *Reischl Gusztáv* Budapest, gróf *Teleky Tiborné* Gyömrő, *Krans Béláné* Tüstü, dr. *Donáth Gyula* Budapest, dr. *Sümegei József* Balatonfüred, *Bellus és Vidéke Hitelszövetkezet*, *Novák Sándor* Paks, *Gervay Gerzon* Budapest, *Utmutató-Vállalat* Budapest, *Hangszerkereskedés r.-t.* Budapest, *Tolnay Lajos* Budapest, *Pethő János* Pápakovácsi, *Gussenbauer L. és Fia* Budapest, dr. *Pokorny Emánuel* Budapest, dr. *Horváth Ferencz* Velséc, *Szabó Lajos* Budapest, özv. dr. *Rauschburg Salamonné* Budapest, *Posnansky és Sterlit* Budapest, *Klein I. D.* Budapest, *Hertelendy Ferencz* Lencsetomaj, *Garay Samu* és Társa Budapest, báró *Vojnits István* Budapest, dr. *Takách Márton* Budapest, *Melczér Aladár* Sajóórs, *Vértessy Sándor* Budapest, dr. *Turesa János* Budapest, 10—10 K, *Kovács Bálint* Szada 8.62 K, *Ugron* főispán Székelyudvarhely 8 K, *Pataky Antal* Lapánca 6.30 K, *Adler Andor* Nagyatád 5.52 K, *Állami polgári Fiúiskola* Nagyröcze 5.28 K, *Kossa Károlyné* Budapest, *Neumayer Lipót* Budapest, *Litzmann Ignác* Budapest, dr. *Párdányi Emilné* Budapest, *Bécsi Biztosító Társaság* Budapest, *Hermann és Péntek* Budapest, *Tomola Frigyes* Ujpest, *Adler Henrik* Budapest, *Sternfeld Ignác* Budapest, *Töpler Ká-*

Balatonsfüred : A vasuti állomás.

A csobánczi romoknál. — Rumbach felvétele.

roly Károlyházapuszta, *Grafikai Intézet* Budapest, *Dombi Vincze* Siklósnagyfalu, *Répászy István* Mándok, *Budapesti petroleum Csarnok*, *Pollák Manó* Budapest, *Gonda és Görög* Budapest, *Neruda Nándor* Budapest, *Fábián János* Vászoly, dr. *Szász* Budapest, dr. *Sándor Samuné* Budapest, *Büchler és Rausnitz* Budapest, dr. *Deér* Endre Budapest, *Kacskovics* Lajosné Máriatelep, dr. *Popper* Miksa Budapest, *Weisz* András és Társa Budapest, *Bélapátfalvi Portland Czemtygyár* Budapest 5—5 K, *Vadas* Sándor Budapest, *Viczián* Ede Budapest, *Feiwel* Lipót Utó-dai Budapest 4—4 K, *Szabó* József Budapest, *Czénár* József Lajoskomárom, *Kovács* Ferencz Dunaszent-benedek, *Pipisz* Vilmos utó-dai Budapest, *V. Olasz* Budapest, dr. *Révai* Izidor Budapest 3—3 K, *Hitler* Lajos Zalaszentgrót, *Református Egyház* Cservenka, dr. *Raisz* Aladár Budapest, *Spitzer* Gyula Budapest, *Borsóki* Zseni Budapest, *Marton* Sándor Szentlőrincz, *Lábbadozók Otthona* Budapest, *Nemsur* Ignác Somogyacs, *Rátz* Miklós Magyar-gyerőmonostor, *K. Karlovszki* Géza Budapest, *Mártos* Ottó Budapest, *Ronchetti* József Nyitra, dr. *Vágó* Jakáb Budapest, *Nagy* Vilmos Pápa, *Bossányi* József Budapest, *Beniczky* Aladár Sajószöged, *Mezei* Pál Kutas 2—2 K, *Raropoly* Dezső Budapest, *Benets* József Czabaj, *Kozma* Bernát Budapest, *Horváth* Imre Szabás, *Orosz* Endréné Aszód, *Neues Kleiner Journal* 1—1 K, *Óbesztercze* 50 fillér. Mult számban kimutatott összeg 2655.65 K. A fentebbi

gyűjtés összege 2595.85 K. Összesen : 5251.50 korona. (Folytatjuk.)

Meghívó, a *Balaton Szövetség* 1915. évi augusztus hó 15-én, vasárnap délután 4 órakor Balatonföldvár-fürdőn a Balaton-Klub nagytermében tartandó közgyűlésére. Tárgyak : 1. Megnyitó. 2. Jelentés a Szövetség ez évi működéséről. 3. Az igazgatóválasztmány kiegészítése. 4. Az alapszabályok 6. és 12. §§-ainak módosítása. 5. Írásban a közgyűlés előtt három nappal (a Szövetség irodájának) beadott indítványok tárgyalása. Balatonfüred-fürdő, 1915. július hó 29-én. *Batthyány* Lajos gróf elnök, *Hertelendy* Ferencz, *Széchényi* Aladár gróf alelnökök, dr. *Óvári* Ferencz ügyvezető-alelnök, *Cséplő* Ernő titkár.

Vöröskeresztes ünnepélyek. A balatonparti fürdőhelyek ezévből rendezett ünnepélyeik jövedelmét kizárólag a Vöröskeresztes intézmények javára fordítják. Ilyen jótékony célú ünnepélyek folytak le igen nagy sikerrel Balatonfüreden, Siófokon, Balatonalmádiban, Hévízen és több más helyen. Az ünnepélyek tekintélyes összegekkel gyarapították azokat a nemescélű alapokat, a melyek révén beteg és üdülő katonáink különböző szükségleteiről lehet gondoskodni.

Fürdővonatok. Az iránt fordultak hozzánk, támogassuk a marczali-i vidéki érdekeltég ama óhaját, hogy Marczaliból a fürdőidény alatt fürdővonat induljon. *Bacsinszky* Vladimir zágrábi üzletvezető értesíté a szövetséget, a mely szerint a kért fürdővonatot forgalomba helyezte.

A Balaton felső partján, a megcsontított menetrend némi pótlására, beállítottak egy nappali személyvonatpárt, a mely Budapestről délelőtt 10 óra 45 perczkor indul és Tapolczára délután 4 óra 52 perczkor érkezik. Ennek ellenvonata Tapolczáról indul délelőtt 9 óra 35 perczkor és érkezik Budapestre délután 4 óra 15 perczkor.

A déli vaspálya-társaság a napi vonatok számát nem szaporította; azonban a rendesen közlekedő

Balatonfüred : Juraneck-kávéház.

egy gyorsvonat és három személyvonatpáron kívül Budapest—Balatonszentgyörgy között járat minden szombaton és minden ünnepelőtti napon délután 5 órakor induló gyorsított személyvonatot, mely ünnep, illetve vasárnap utáni napon megy vissza és ünnep- és vasárnaponként egy gyorsvonatpárt.

A Magyar Tenger. Az idénylapot ez évben is megindítottuk. Fontos része az az árjegyzék, a mely a Háztartás-szövetkezet és a siófoki zöldségtermelőtelep napi árait tünteti fel. Kérjük olvasóinkat, hogy társlapunkat a megszokott érdeklődéssel fogadni és arra előfizetni sziveskedjenek. Előfizetési ára az egész idényre 3 korona.

A balatoni bank. Beszéltünk már róla, tervezgettünk, de a kivételre sor nem kerülhetett, noha most nagyon elkélne. Egyik napilapunkban olvastuk berlini jelentés alapján, hogy az orosz birodalomban

több nagyobb, különleges célokat szolgáló bank alapítását tervezik. Szó van a többek között egy, az orosz fürdők fellendítését célzó bank alapításáról is. A mit tehát mi jónak és helyesnek gondolunk, az megvalósul — másutt.

Hivatalos értesítések.

A Balaton hivatalos értesítőnk a tagok tagsági díj fejében kapják.

Megjelenik minden hó elsején és a szükséghez képest máskor is. Nem tagok részére előfizetési ár egész esztendőre 8 korona. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balatonfüredfürdő.

Kiadó- és laptulajdonos: Balatoni Szövetség.

A folyóirat szerkesztésére felügyel: Óvári Ferencz dr. szövetségi ügyvezető alelnök.

Felelős szerkesztő: Cséplő Ernő, szövetségi tükár.

A nevezetesebb gyógyfürdők vendégforgalma 1913-ban. (Hivatalos adatok.)

Közjogi alkatrész; a fürdőhely neve	A bel-földi			A kül-földi		
	Állandó	Az összes	Ideiglenes	Állandó	Az összes	Ideiglenes
Magyarország.						
Alvácza (Hunyad vm.) ...	928	—	928	455	3	—
Balatonaliga (Veszprém vm.)	490	—	490	—	—	—
Balatonalmádi (Veszprém vm.)	1.605	37	1.642	350	26	—
Balatonberény (Somogy vm.)	1.323	—	1.323	2.763	—	—
Balatonboglár (Somogy vm.)	1.082	33	1.115	408	3	—
Balatonföldvár (Somogy vm.)	927	—	927	989	—	—
Balatonfüred (Zala vm.) ...	2.084	33	2.117	3.863	120	—
Balatonkenese (Veszprém vm.)	1.735	—	1.735	156	—	—
Balatonlelle (Somogy vm.)...	1.327	10	1.337	367	—	—
Balatonszemes (Somogy vm.)	1.342	1	1.343	—	—	—
Balatonvilágos (Veszprém vm.)	410	30	440	100	20	—
Bártfa (Sáros vm.) ...	2.042	121	2.163	532	32	—
Bázna (Kis-Küküllő vm.)...	678	24	702	30	—	—
Borszékfürdő (Csik vm.) ...	505	3	508	154	13	—
Budapest:						
Császárfürdő ...	1.302	31	1.333	404	12	—
Szent-Lukácsfürdő ...	968	163	1.131	62	14	—
Szent-Margitszigetfürdő ...	649	55	704	184	9	—
Buziásfürdő (Temes vm.) ...	2.724	63	2.787	2.966	98	—
Csíz (Gömör és K.-Hont vm.)	1.250	5	1.255	1.615	—	—
Előpatak (Háromszék vm.)	378	74	452	829	602	—
Félfürdő (Bihar vm.) ...	4.142	—	4.142	4.658	—	—
Fenyőháza (Liptó vm.) ...	720	7	727	336	199	—
Fonyód (Somogy vm.) ...	530	1	531	—	—	—
Harkányfürdő (Baranya vm.)	3.201	5	3.206	9.570	—	—
Hársfalva (Bereg vm.) ...	520	18	538	59	—	—
Herkulesfürdő (Krassó-Szörény vm.) ...	3.601	803	4.404	5.747	855	—
Hévízfürdő (Zala vm.) ...	3.857	70	3.927	333	—	—
Iglófürdő (Szepes vm.) ...	673	7	680	—	—	—
Keszthely (Zala vm.) ...	774	25	799	1.013	18	—
Kolopfürdő (Jász-N.-Sz. vm.)	579	—	579	295	—	—
Korytnicza (Liptó vm.) ...	641	3	644	—	—	—
Marosújvár (Alsó-Fehér vm.)	1.157	—	1.157	4.040	—	—
Matlárháza (Szepes vm.) ...	1.000	143	1.143	124	29	—
Óvári (Szatmár vm.) ...	531	—	531	349	—	—
Palicsfürdő (Bács-B. vm.) ...	1.948	25	1.973	—	—	—
Parádfürdő (Héves vm.) ...	817	9	826	561	11	—
Pöstyén (Nyitra vm.) ...	6.307	6.563	12.870	1.460	837	—
Püspökfürdő (Szentlászló (Bihar vm.) ...	2.394	9	2.403	3.745	—	—
Horvát-Szlavonországok.						
Crkvenica (Modrus-Rijeka vm.) ...	6.531	99	6.630	—	1.632	—
Daruvar (Pozega vm.) ...	844	7	851	—	—	—
Djakovačka Breznica (Virovitica vm.) ...	801	3	804	49	—	—
Kraljevica (Modrus-Rijeka vm.) ...	1.284	25	1.309	—	—	—
Krapinske-Toplica (Varazdin vm.) ...	976	9	985	4.321	—	—
Lipik (Pozega vm.) ...	2.621	88	2.709	—	—	—
Novi (Modrus-Rijeka vm.) ...	741	25	766	201	—	—
Stari s'ankamen (Srijem vm.)	1.329	11	1.340	—	—	—
Topusko (Zagreb vm.) ...	4.006	2	4.008	144	—	—
Varazdinske Toplice (Varazdin vm.) ...	1.328	8	1.336	—	—	—

Hirdetési árunk : egész oldalon
egyszeri közlés 100 K, félolda-
lon 50 K, negyedoldalon 25 K.
Többszöri hirdetésnél megfelelő
engedményt adunk. □ □

HIRDETÉSEK

KÖZSÉGEK ÉS TESTÜLETEK KÖZÉRDEKŰ
HIRDETÉSEIT DIJMENTESEN KÖZÖLJÜK.

Kishirdetések ára 20 szóig 80
fill., ezen túl minden szó 4 fill.
(Ennek értéke előre beküldendő)
Hirdetéseket fölvesz a kiadó-
□ hivatal : Balatonfüreden. □

≡ APRÓ HIRDETÉSEK. ≡

Népipari tárgyak eladása. A Balatoni Szövetség nép-
ipari árusítócsarnokában, Balatonalmádiban (község-
háza) mindenféle magyaros emléktárgy jutányos áron
kapható. Levélbeli megrendelést is elintéz a kezelőség.

Badacsonyi fajborok. Kaszap Árpád vendéglős és
szállótulajdonos Badacsony—Hableány, küld posta-
csomagokban kitűnő badacsonyi fajborokat. Árlappal
szívesen szolgál.

Zöldség és főzelékfélék. A Balatoni Szövetség somogy-
kiliti zöldségtermelőtelepén nagymennyiségű minden-
féle zöldség- és főzelékféle eladó. A Balaton minden fürdő-
jére küld napi áron kitűnő minőségű olcsó terményt a
telep kezelősége Siófokon.

Eladó villatelkek. *Kisórsön.* Badacsonytomaj község
határában a kisórsszőlőhegy vasúti megálló körül elterülő
remek kilátást nyújtó villatelkek Purgly Pál tulajdonos
által (lakik Siófokon) szabad kézből négyzetötenként öt
korona átlagárban eladók.

Eladó gyönyörű telek. *Balatonfüred fürdőtelepen,*
a villasorban, a vasúthoz és gőzhajóhoz vezető kikerül-
hetetlen legfőbb közlekedési útvonalban, a fenyvespark
közvetlen közelében 1341 négyszögölnyi különálló terü-
letű, három utcára terjedő homlokzattal bíró, fekvésé-
nél fogva felettébb alkalmas nagy szálloda, szanatórium,
bérház, árúházak vagy több villa építésére. Jelenleg
dúsan termő finom szőlővel van beültetve, rajta ujonnan
épített pincze van, melyre azonnal építeni lehet. Bővebb
felvilágosítást szíveségből a Balatoni Szövetség irodája
ad Balatonfüreden.

Eladó uri nyaraló, esetleg bérbeadó. Egy nagy
terem, négy nagy szoba, cselédszoba, fürdőszoba, víz-
vezeték, verandák, terraszok, pinczék. Uri berendezés.
Három hold szőlő, vinczellér-lakás, istállók, kocsiszin ;
ez autószinnek is igen megfelelő. Badacsonyládbiban, a
Balaton legszebb partján. Festői kilátás a remek szig-
ligeti öbölre és a csodás szép szigligeti tájra. A Balaton-
tól nyolcz percznyire. Vasúti állomás, posta, távirda,
távbeszélő, orvos, gyógyszerár stb. Bővebb a tulajdo-
nosnál, Ibos Nándornál, Badacsony.

LEVELEZŐ.

LAPOK.

Hat változatú, művészi leve-
lezőlapokat adott ki a Balatoni
Szövetség. Levelezéseinknél
ezeket a levelezőlapokat hasz-
náljuk. Egy sorozat ára bér-
mentes küldéssel 30 fillér.
Százát a szövetségi tagok
3.50 koronáért kapják. □ □

Egy modern, új svertes vitorlášhajó felselyemvitor-
lával eladó és raktáron tart mindenféle nagyságú, angol
mintára épített csónakokat és szandolinokat. Elfogadja
mindenféle csónak és vitorlášhajó javítását, festését és
bérbe kiad csónakokat. *Kovács Ferencz csónaképtő,*
csónakdás, Balatonboglár.

NÉZZÜK MEG A TAPOLCZAI TAVASBARLANGOT!

A Balatonvidék egyik legszebb
látványossága a Tapolcza alatt el-
terülő *tavasbarlang*, hova 96 szé-
les lépcsőn jutunk le. A barlang
legnagyobb terme a *Lóczy-ter-
em*, ebből juthatunk a *Dárdnyi-
terembe*. A nagy kiterjedésű bar-
langsorozat villamosfényvel van
világítva és földalatti patak húzó-
dik rajta keresztül, melyet apró
halak százazrei népesítenek be.

ÉLELEMKÉSZLETEK BEJELENTÉSE.

A Balatoni Szövetségnél eladásra be-
jelentettek több száz darab sertést,
több ezer darab juhot; zöldségfélék,
tejet stb. nagy mennyiségben. —
Bővebb tájékoztatóval szolgál a szö-
vetség titkári hivatala Balatonfüreden.

Élelmiszerket szállít minden fürdőre,
kis fogyasztóknak is, a «Háztartás szövet-
kezet» Siófokon (Fő-utca, Schandl-ház).

ÜNNEPÉLYEK.

A V. K. E. Balatoni Katonai Üdülőtelepeket
Gondozó Bizottsága 1915. augusztus 19-én
Balatonalmádiban, a gyógyteremben, 20-án
Balatonfüreden, a gyógyteremben, 21-én Sió-
fokon, a színházban, 22-én Keszthelyen, a
Hungáriában művészestélyeket rendez. □

Közreműködnek : Kinsky grófné Pálmay Ilka,
Rózsa S. Lajos, az Operaház tagja, Benkő
Miksa zongoraművész, Benkő Alice hegedű-
művésznő, Kurucz János zeneszerző, Forgách
Béla gróf stb. stb. □ □ □ □ □

A jegyek ára 3 és 5 kor. — Kaphatók kiadóhivatalunkban is.